

<p>Informatieveiligheidscomité Kamer sociale zekerheid en gezondheid</p>
--

IVC/KSZG/22/520

BERAADSLAGING NR. 22/116 VAN 3 MEI 2022, GEWIJZIGD OP 6 DECEMBER 2022, BETREFFENDE DE MEDEDELING VAN GEPSEUDONIMISEERDE PERSOONSgegeEVENS DOOR DE KRUIspUNTBANK VAN DE SOCIALE ZEKERHEID AAN HET ONDERZOEKSINSTITUUT VOOR ARBEID EN SAMENLEVING (HIVA – KU LEUVEN) VOOR HET REALISEREN VAN EEN STUDIE INZAKE KINDEROPVANG EN TEWERKSTELLING IN VLAANDEREN

Gelet op de wet van 15 januari 1990 *houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid*, in het bijzonder de artikelen 5 en 15;

Gelet op de wet van 3 december 2017 *tot oprichting van de Gegevensbeschermingsautoriteit*, in het bijzonder artikel 114;

Gelet op de wet van 5 september 2018 *tot oprichting van het informatieveiligheidscomité en tot wijziging van diverse wetten betreffende de uitvoering van verordening (EU) 2016/679 van 27 april 2016 van het Europees Parlement en de Raad betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van richtlijn 95/46/EG*, in het bijzonder artikel 97;

Gelet op de aanvraag van het Onderzoeksinstituut voor Arbeid en Samenleving;

Gelet op het verslag van de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid;

Gelet op het verslag van de heer Bart Viaene.

A. ONDERWERP

1. Het Onderzoeksinstituut voor Arbeid en Samenleving (HIVA – KU Leuven) wil voor het realiseren van een studie inzake kinderopvang en tewerkstelling in Vlaanderen gebruik maken van persoonsgegevens van het Vlaams agentschap Opgroeien en persoonsgegevens uit het datawarehouse arbeidsmarkt en sociale bescherming.
2. De onderzoekspopulatie omvat (ongeveer 100.000) kinderen die geschikt werden bevonden om in 2019 gebruik te maken van de formele kinderopvang. Het betreft drie verschillende groepen, die worden vastgesteld door het Vlaams agentschap Opgroeien.

- (1) *personen die in 2019 geen gebruik hebben gemaakt van de door de Vlaamse overheid georganiseerde formele kinderopvang*: kinderen die in 2019 tussen 3,5 maand en 2,5 jaar oud waren en geen enkele opvangdag kenden;
- (2) *personen die in 2019 wel gebruik hebben gemaakt van de door de Vlaamse overheid georganiseerde formele kinderopvang*: kinderen die in 2019 tussen 3,5 maand en 2,5 jaar oud waren en minstens één opvangdag kenden – subcategorie van kinderen die op 1 januari 2019 ouder dan 3,5 maand waren en op 31 december 2019 jonger dan 2,5 jaar waren, voor wie in elk kwartaal van 2019 opvangdagen werden geregistreerd;
- (3) *personen die in 2019 wel gebruik hebben gemaakt van de door de Vlaamse overheid georganiseerde formele kinderopvang*: kinderen die in 2019 tussen 3,5 maand en 2,5 jaar oud waren en minstens één opvangdag kenden – subcategorie van kinderen die op 1 januari 2019 ouder dan 3,5 maand waren en op 31 december 2019 jonger dan 2,5 jaar waren, voor wie niet in elk kwartaal van 2019 opvangdagen werden geregistreerd.
3. Per betrokkene zouden persoonsgegevens van het Vlaams agentschap Opgroeien (voor het jaar 2019) en persoonsgegevens uit het datawarehouse arbeidsmarkt en sociale bescherming (voor de jaren 2017, 2018 en 2019) worden verwerkt. Het onderzoek zou worden gerealiseerd in twee fases. In de eerste fase zou de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid per vermelde subdoelgroep een aantal gepseudonimiseerde persoonsgegevens van tien procent van de populatie aan het Onderzoeksinstituut voor Arbeid en Samenleving overmaken, voor de ontwikkeling van specifieke toepassingen. In de tweede fase zouden de onderzoekers toegang hebben tot dezelfde types gepseudonimiseerde persoonsgegevens van de volledige populatie van elke subdoelgroep, zij het op een beveiligde personal computer in het gebouw van de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid en onder het permanent toezicht van een medewerker van die organisatie, om er hun eerder gecreëerde algoritmes op toe te passen, en zouden ze de resultaten van hun acties uitsluitend in de vorm van louter anonieme gegevens buiten het gebouw van de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid kunnen brengen (daartoe zou de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid vooraf een *small cell* risico-analyse uitvoeren).
4. Het Vlaams agentschap Opgroeien levert persoonsgegevens per betrokken kind, geïdentificeerd aan de hand van het identificatienummer van de sociale zekerheid. Daarna gaat de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid over tot het opzoeken van de identiteit van de moeder en de inwonende partner die mee instaat voor het gezinsinkomen. Enkele van die persoonsgegevens worden uiteindelijk in klassen ingedeeld en dus niet als dusdanig aan de onderzoekers ter beschikking gesteld (de maand, de nationaliteit, de gemeente, de leeftijd en de origine worden vervangen door respectievelijk het kwartaal, de nationaliteitsklasse, het arrondissement, de leeftijdsklasse en de origineklasse – de datums worden vervangen door het jaar en het kwartaal waarin ze vallen – de inkomens worden in voldoende ruime categorieën onderverdeeld).

Persoonskenmerken van het kind: het geboortjaar, de geboortemaand, de nationaliteit, het wel/niet tot een meerling behoren, de rang, de gemeente waar het kind woonde bij de geboorte en de gemeente waar het kind officieel gedomicilieerd is (per kwartaal).

Persoonskenmerken van de moeder van het kind: de leeftijd bij de bevalling, de origine, de taal en het opleidingsniveau (per kwartaal) – de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid bezorgt de identiteit van de moeder van het kind aan het Vlaams agentschap Opgroeien.

Kansarmoede: de gezinssituatie inzake kansarmoede (ja/nee) en de score voor elk van de zes kansarmoedevariabelen (arbeid, inkomen, opleidingsniveau vader/moeder, huisvesting, stimulatie niveau en gezondheid).

Kinderopvang: het wel of niet onder het inkomenstarief vallen (per kwartaal), het aantal dagen (per jaar, kwartaal en maand), de beginmaand van de kinderopvang en de eindmaand van de kinderopvang (met het onderscheid tussen wel of niet gelden van het inkomenstarief), het aantal dagen (met het onderscheid tussen wel of niet gelden van het inkomenstarief), de leeftijd van het kind bij de eerste dienstverlening, het vergunningstype (op de laatste dag van elk kwartaal), de gemeente van de kinderopvangorganisatie (per kwartaal, met het onderscheid tussen wel of niet gelden van het inkomenstarief), het inkomenstarief (per kwartaal), het wel of niet gelden van een inkomen verhoogde tegemoetkoming (op de laatste dag van elk kwartaal), de toepasselijke inkomenstarieven (per kwartaal), het jaarinkomen en het type van inkomen verhoogde tegemoetkoming (per kwartaal).

5. Uit het datawarehouse arbeidsmarkt en sociale bescherming verwerkt de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid persoonsgegevens van de personen die dezelfde domicilie als het kind hebben (dat wil zeggen de moeder en de inwonende partner die mee instaat voor het gezinsinkomen). Eén persoonsgegeven heeft betrekking op het kind zelf (het geboorteland).

Persoonskenmerken: het geslacht, het geboortjaar (in klassen), het opleidingsniveau, het arrondissement van de woonplaats, het jaar en het kwartaal van overlijden, het geboorteland van de persoon die dezelfde domicilie als het kind heeft (in klassen) en het geboorteland van het kind (in klassen).

Socio-economische situatie en situatie op de arbeidsmarkt¹: de nomenclatuurcode, het uniek betekenisloos volgnummer van de werkgever, het prestatietype, het percentage deeltijdse tewerkstelling (in klassen), het voltijdsequivalent exclusief gelijkgestelde dagen, de werknemersklasse en de NACE-code (ook voor zelfstandigen).

Inkomen en prestaties²: het bruto belastbaar loon, de gewone bezoldiging, het forfaitloon, het dagloon, de dagvergoeding, het inkomen van de zelfstandige, het aantal normaal bezoldigde voltijdse dagen, het aantal deeltijdse uren, het aantal vergoede dagen, de werkgeversbijdrage, de persoonlijke bijdrage, de verminderingcode en de bijdragevermindering.

6. De door de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid gepseudonimiseerde persoonsgegevens worden niet als dusdanig aan het Vlaams agentschap Opgroeien of aan derden doorgegeven.

¹ Steeds op kwartaalniveau, afhankelijk van het geval de situatie op het einde van het kwartaal, het gemiddelde gedurende het kwartaal of de situatie doorheen het kwartaal. Voor de persoonsgegevens met betrekking tot de prestaties wordt telkens een onderscheid gemaakt tussen de private sector en de publieke sector.

² In beginsel steeds op kwartaalniveau. De bedragen van de diverse inkomsten, bijdragen en bijdrageverminderingen worden in aangepaste klassen ingedeeld. Voor de persoonsgegevens met betrekking tot de prestaties wordt telkens een onderscheid gemaakt tussen de private sector en de publieke sector.

Het Onderzoeksinstituut voor Arbeid en Samenleving stelt zijn bevindingen uitsluitend in een anonieme vorm ter beschikking.

7. Het gaat om een eenmalig onderzoek maar de aanvrager verzoekt de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid om het identificatienummer van de sociale zekerheid van de betrokkenen alsnog gedurende enige tijd – dat wil zeggen tot 1 januari 2024 – bij te houden, om een eventueel vervolgonderzoek mogelijk te maken.
8. Het Onderzoeksinstituut voor Arbeid en Samenleving bewaart de vanwege de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid ontvangen gepseudonimiseerde persoonsgegevens van het Vlaams agentschap Opgroeien en uit het datawarehouse arbeidsmarkt en sociale bescherming uiterlijk tot 1 januari 2024 en vernietigt ze daarna onverwijld.

B. BEHANDELING

Bevoegdheid van het informatieveiligheidscomité

9. Krachtens artikel 5 van de wet van 15 januari 1990 *houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van Sociale Zekerheid* verzamelt de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid persoonsgegevens bij de instellingen van sociale zekerheid, slaat ze op, voegt ze samen en deelt ze mee aan personen die ze nodig hebben voor het verrichten van onderzoeken die nuttig zijn voor de kennis, de conceptie en het beheer van de sociale bescherming.
10. Krachtens artikel 15 van de wet van 15 januari 1990 *houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van Sociale Zekerheid* vergt elke mededeling van persoonsgegevens door de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid of een andere instelling van sociale zekerheid een voorafgaande beraadslaging van de kamer sociale zekerheid en gezondheid van het informatieveiligheidscomité.

Rechtmatigheid van de verwerking

11. Krachtens artikel 6 van de Verordening (EU) nr. 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 *betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG* is de verwerking van persoonsgegevens enkel rechtmatig indien en voor zover minstens één van de vermelde voorwaarden is vervuld.
12. De mededeling van de hogervermelde gepseudonimiseerde persoonsgegevens (bron: Vlaams agentschap Opgroeien en datawarehouse arbeidsmarkt en sociale bescherming) aan het Onderzoeksinstituut voor Arbeid en Samenleving is rechtmatig vermits ze, in de zin van artikel 6, 1, eerste lid, e), noodzakelijk is voor de vervulling van een taak van algemeen belang.

Principes met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens

13. Krachtens de Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 *betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG* moeten persoonsgegevens worden verzameld voor bepaalde, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigde doeleinden en mogen ze vervolgens niet verder worden verwerkt op een wijze die met die doeleinden onverenigbaar is (principe van doelbinding), moeten ze toereikend en ter zake dienend zijn en beperkt worden tot wat noodzakelijk is voor de doeleinden waarvoor ze worden verwerkt (principe van minimale gegevensverwerking), moeten ze worden bewaard in een vorm die het mogelijk maakt de betrokkenen niet langer te identificeren dan voor de geldende doeleinden noodzakelijk is (principe van opslagbeperking) en moeten ze worden verwerkt met behulp van passende technische of organisatorische maatregelen zodat een passende beveiliging ervan gewaarborgd is, en dat zij onder meer beschermd zijn tegen ongeoorloofde of onrechtmatige verwerking en tegen onopzettelijk verlies, vernietiging of beschadiging (principe van integriteit en vertrouwelijkheid)

Doelbinding

14. De verwerking van de hogervermelde gepseudonimiseerde persoonsgegevens door het Onderzoeksinstituut voor Arbeid en Samenleving, als verwerkingsverantwoordelijke, beoogt een gerechtvaardigd doeleinde, namelijk het realiseren van een studie inzake kinderopvang en tewerkstelling in Vlaanderen.

Minimale gegevensverwerking

15. De onderzoekers kunnen het doeleinde niet verwezenlijken met anonieme gegevens daar zij de situatie van individuele personen gedurende enige tijd moeten kunnen opvolgen. Zij verbinden er zich contractueel toe om alle mogelijke middelen in te zetten om te vermijden dat de identiteit van de betrokkenen zou worden achterhaald. Het is hun in elk geval verboden om handelingen te stellen die ertoe strekken om de meegedeelde gepseudonimiseerde persoonsgegevens in niet-gepseudonimiseerde persoonsgegevens om te zetten.
16. De in de eerste fase door de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid aan het Onderzoeksinstituut voor Arbeid en Samenleving mee te delen persoonsgegevens (in beginsel per kwartaal van de periode 2017-2019) zijn, uitgaande van het hogervermelde doeleinde, toereikend, ter zake dienend en niet overmatig. Ze hebben uitsluitend betrekking op een steekproef van tien procent van de kinderen die geschikt werden bevonden om in 2019 gebruik te maken van de formele kinderopvang en de respectieve personen die dezelfde domicilie hebben (dat wil in het bijzonder zeggen de moeder en de inwonende partner die mee instaat voor het gezinsinkomen).
17. Ze blijven per betrokkene hoofdzakelijk beperkt tot enkele persoonskenmerken (leeftijd, nationaliteit, woonplaats,...), de situatie inzake de kansarmoede (volgens diverse criteria), de situatie inzake de kinderopvang (periode, tarief, locatie,...), de socio-economische situatie (nomenclatuurcode) en de professionele situatie (sector, prestaties, inkomen,...). Het identificatienummer van de sociale zekerheid wordt vervangen door een uniek betekenisloos volgnummer. De persoonskenmerken worden beperkt en steeds in klassen ingedeeld.

18. De gevraagde persoonsgegevens zijn nodig om per betrokkene een zicht te krijgen op diens basiskennmerken (met inbegrip van zijn opleidingsniveau en zijn socio-economische positie) en om een verband te kunnen leggen tussen de kinderopvang en de professionele situatie, onder meer wat betreft het inkomen (de onderzoekers willen immers in het kader van de hogervermelde studie de eventuele terugverdieneffecten van de kinderopvang kunnen berekenen).
19. Het Vlaams agentschap Opgroeien stelt enkele basisvariabelen ter beschikking van de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid, voor koppeling aan persoonsgegevens uit het datawarehouse arbeidsmarkt en sociale bescherming en voor pseudonimisering. Het geheel van persoonsgegevens wordt niet aan het Vlaams agentschap Opgroeien of aan derden doorgegeven. Het Onderzoeksinstituut voor Arbeid en Samenleving is de enige instantie die toegang heeft tot de persoonsgegevens en publiceert zijn bevindingen op een anonieme wijze.
20. In die tweede fase passen de onderzoekers in een beveiligde omgeving, bij de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid, onder toezicht van één van haar medewerkers, de aan de hand van de eerder ontvangen gepseudonimiseerde persoonsgegevens ontwikkelde applicaties toe op de volledige populatie (ongeveer 10.000 kinderen en de respectieve personen die dezelfde domicilie hebben). Enkel de resultaten daarvan, in de vorm van louter anonieme informatie, mogen het gebouw van de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid verlaten.

Opslagbeperking

21. Het Onderzoeksinstituut voor Arbeid en Samenleving vernietigt de gepseudonimiseerde persoonsgegevens van het Vlaams agentschap Opgroeien en uit het datawarehouse arbeidsmarkt en sociale bescherming zodra ze niet meer noodzakelijk zijn voor de realisatie van het voormelde doeleinde en ten laatste op 1 januari 2024. De Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid van haar kant houdt het identificatienummer van de sociale zekerheid van de betrokkenen ook bij tot 1 januari 2024, met het oog op een eventueel vervolgonderzoek.

Integriteit en vertrouwelijkheid

22. De aanvrager stelt alles in het werk om te vermijden dat de betrokkenen kunnen worden geïdentificeerd en onthoudt zich alleszins van elke poging om de in de eerste fase ontvangen gepseudonimiseerde persoonsgegevens om te zetten in niet-gepseudonimiseerde persoonsgegevens. Hij deelt die gepseudonimiseerde persoonsgegevens daarenboven in geen geval mee aan derden. Hij publiceert de resultaten van de verwerking uitsluitend in een vorm die geen mogelijkheid biedt om de betrokken personen te identificeren.
23. Bij de verwerking van de persoonsgegevens houdt hij rekening met de wet van 15 januari 1990 houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid en elke andere regelgeving tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer, in het bijzonder de Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG en de wet van 30 juli 2018 betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens.

Om deze redenen, besluit

de kamer sociale zekerheid en gezondheid van het informatieveiligheidscomité

dat de beschreven mededeling van gepseudonimiseerde persoonsgegevens door de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid aan het Onderzoeksinstituut voor Arbeid en Samenleving (HIVA – KU Leuven) voor het realiseren van een studie inzake kinderopvang en tewerkstelling in Vlaanderen, zoals in deze beraadslaging beschreven, is toegestaan mits wordt voldaan aan de vastgestelde maatregelen ter waarborging van de persoonsgegevensbescherming.

Bart VIAENE
Voorzitter

De zetel van de kamer sociale zekerheid en gezondheid van het informatieveiligheidscomité is gevestigd in de kantoren van de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid, op het volgende adres: Willebroekkaai 38 – 1000 Brussel (tel. 32-2-741 83 11).